

Inhoudstafel / Table des matières

Woord vooraf	5
<i>Philippe LAMBRECHT en Charles GHEUR</i>	
Avant-propos	11
<i>Philippe LAMBRECHT et Charles GHEUR</i>	
Federaties en het mededingingsrecht: een praktische kijk ...	17
<i>Frank WIJCKMANS en Sofie DE KEER</i>	
I. Inleiding	17
II. Federaties en het mededingingsrecht: algemene situering ...	19
A. Verhoogde belangstelling	19
B. Federaties als juridisch-technisch gegeven	20
C. Federaties als neutraal en zelfs misleidend gegeven ..	25
D. Eerste praktische conclusies	27
III. Concrete werking van federaties: suggesties voor een praktische aanpak	28
A. Uitgangspunten	28
1. Vermijd de evidente gevarenczones	28
2. Spring proactief om met het mededingingsrecht in andere relevante domeinen	29
3. Laat geen ruimte voor misverstanden of onduidelijkheden	33
B. Voorstel van systematiek in de normale werking van de federatie	34
1. Vergaderingen en bijeenkomsten	34
a. Eerste vuistregel: voldoende duidelijke en gedetailleerde agenda en notulen	35
b. Tweede vuistregel: vermijd mededingingsrechtelijk gevoelige onderwerpen	36

c. Derde vuistregel: betrokkenheid van juristen .	38
d. Vierde vuistregel: archivering	39
e. Vijfde vuistregel: duidelijke houding federatie inzake informele discussies	39
2. Schriftelijke mededelingen	40
3. Mondelinge communicaties	41

**Accords d'échange d'informations et fédérations d'entreprises –
Grands principes d'analyse en droit de la concurrence**

[Mise à jour - 2016]	45
---------------------------------------	----

Nicolas PETIT, Laurent GARZANITI, Aurélie MORREALE

Introduction	45
I. Pourquoi le droit de la concurrence s'intéresse-t-il aux accords d'échange d'informations ?	49
II. La forme des échanges d'informations influence-t-elle son caractère licite ?	51
III. Comment distinguer l'accord d'échange d'informations licite de l'accord illicite ?	55
A. Standard de preuve et restrictions par objet	56
B. Examen de la structure du marché	57
1. Marché transparent	57
2. Marché concentré	57
3. Marché simple ou complexe	58
4. Marché stable	59
5. Marché symétrique	59
6. Anticipation des gains, durée, crédibilité des menaces et intérêts des entreprises	59
C. Analyse du type d'informations échangées	59
1. Informations privatives	60
2. Données sensibles	61
3. Données individualisées	62
4. Données récentes ou futures	64
D. Circonstances atténuantes et aggravantes – caractéristiques du système d'échange d'informations	66
1. Nombre de participants à l'échange et couverture d'une partie substantielle du marché	66

2. Cadre institutionnel de l'échange.....	67
3. Échange d'informations profitant aux clients et consommateurs	67
4. Fréquence des échanges d'informations	67
5. Échange non public	68
E. Justification de l'échange d'informations – réalisation de gains d'efficacité.....	68
IV. Bonnes pratiques en matière d'accords d'échange d'informations – « <i>dos and don'ts</i> »	70
Conclusion	73

**Mededingingsrecht en federaties Enkele vormen van
horizontale samenwerking : samenaankoop en -verkoop,
standaardisatie en labels, standaardcontracten, beurzen** 75

Peter WYTINCK

I. Inleiding	75
II. Gezamenlijke inkoop	81
A. Richtsnoeren van de Europese commissie.....	81
B. Enkele bemerkingsen.....	82
C. Enkele zaken ter illustratie	84
III. Gezamenlijke verkoop.....	86
A. Richtsnoeren van de Europese commissie.....	86
B. Enkele aandachtspunten	88
C. Enkele illustraties	90
1. Floral – samenverkoop in oligopolistische markten met verregaande afspraken	90
2. Ansac – samenverkoop van buiten de EU.....	91
3. Collectieve verkoop van voetbalrechten	92
4. Verenigde Veldritorganisatoren.....	95
5. Brussels City Tours – samenverkoop met productie-elementen – economische analyse noodzakelijk	97
IV. Normen/standaarden en labels	97
A. De visie van mededingingsautoriteiten	97
B. Enkele bemerkingsen.....	100

C.	Enkele zaken ter illustratie	103
1.	Een Belgische illustratie op Europees niveau – De APB-zaak	103
2.	Een Belgische illustratie op Belgisch niveau – de zaak Gema	103
3.	Een Belgische illustratie op Belgisch niveau – De cement zaak	105
V.	Standaardcontracten	107
A.	Standpunt van mededingingsautoriteiten	107
B.	Illustratie – reiscontracten	111
C.	Illustratie uit de belgische rechtspraktijk – prijnsindexeringsclausules in dieselcontracten	113
VI.	Beurzen	115
A.	Inleiding	115
B.	Enkele illustraties uit de belgische praktijk	116
	Federaties en het mededingingsrecht : sancties	125
	<i>Maaïke VISSER</i>	
I.	Inleiding	125
II.	Het belgisch en europees toetsingskader	126
III.	Restrictieve mededingingspraktijken en federaties	135
IV.	Het belgisch en europees sanctioneringskader	136
A.	Mogelijke sancties	136
1.	Geldboetes: algemene principes	136
2.	Dwangsommen	142
3.	Andere maatregelen	142
a.	Voorlopige maatregelen	142
b.	Maatregelen ter correctie	144
4.	Geen strafrechtelijke sancties	144
5.	Private afdwinging	144
B.	Ondernemingsverenigingen en individuele boetes	145
1.	Invoering sinds 2006	145
2.	Insolventie van de ondernemingsvereniging	145
C.	Voorbeelden van boetes opgelegd aan ondernemingsverenigingen	146

D. Aard van de boetes en de wijze waarop geldboetes en dwangsommen dienen betaald te worden	148
E. Hoger beroep tegen boetebeslissing	150
F. Verjaringstermijn	150
V. Federaties: toezeggingen en clementie.	152
A. Toezeggingen.	152
B. Clementie.	153
C. Schikkingsprocedures	155
VI. Federaties en onderzoeken.	156
A. Huiszoeken en inspecties	156
B. Verzoeken om inlichtingen.	158
C. Obstructie van het onderzoek	159
VII. Besluit.	160

Hoe komt een federatie in de praktijk in contact met het mededingingsrecht?

<i>Huiszoeken, Verzoeken om Inlichtingen en Klachten</i>	161
<i>Erik PEETERMANS</i>	

I. Inleiding	161
II. Huiszoeken	162
A. Wie?	162
B. Wat?	165
C. Waar?	167
D. Welke documenten?	170
1. Beoordeling van documenten	170
2. Verschijningsvorm van documenten	171
a. Elektronische vorm.	172
b. Papieren vorm	172
3. Motivering van en hoger beroep tegen beslissingen omtrent de vertrouwelijkheid	173
E. Andere onderzoeksbevoegdheden tijdens de huiszoeking	174
1. Ondervraging van het personeel.	174
2. Verzegeling van lokalen	175
3. Toevallige ontdekkingen.	176

F. Einde van een huiszoeking	177
G. Verjaring	177
H. Hoger beroep	178
III. Verzoek om inlichtingen	180
A. Wat?	180
B. Wie?	182
C. Verbod op zelfincriminatie	182
D. Verjaring van het verzoek om inlichtingen	186
E. Hoger beroep	186
F. Motivering van het verzoek om inlichtingen: arrest heidelberg cement	186
IV. Klachten	189
A. Wie?	189
B. Wat?	192
C. Gevolg van een klacht	194
1. De klacht is ontvankelijk en gegrond	194
2. Sepotbeslissing	195
a. Algemeen	195
b. Hoger beroep tegen sepotbeslissing	196
D. Intrekking van de klacht	201
E. Procedurele rechten van de klager	202
F. Hoger beroep	203
G. Toegang tot de rechter	204
V. Besluit	205
De vertrouwelijkheid van de adviezen die de bedrijfsjurist geeft aan zijn werkgever binnen de context van het mededingingsrecht	207
<i>Saskia MERMANS</i>	
I. Inleiding	207
II. Terug in de tijd	208
III. Ondertussen in België: het Belgacom arrest	210
IV. En toch is de strijd niet gestreden	214
V. Besluit	215